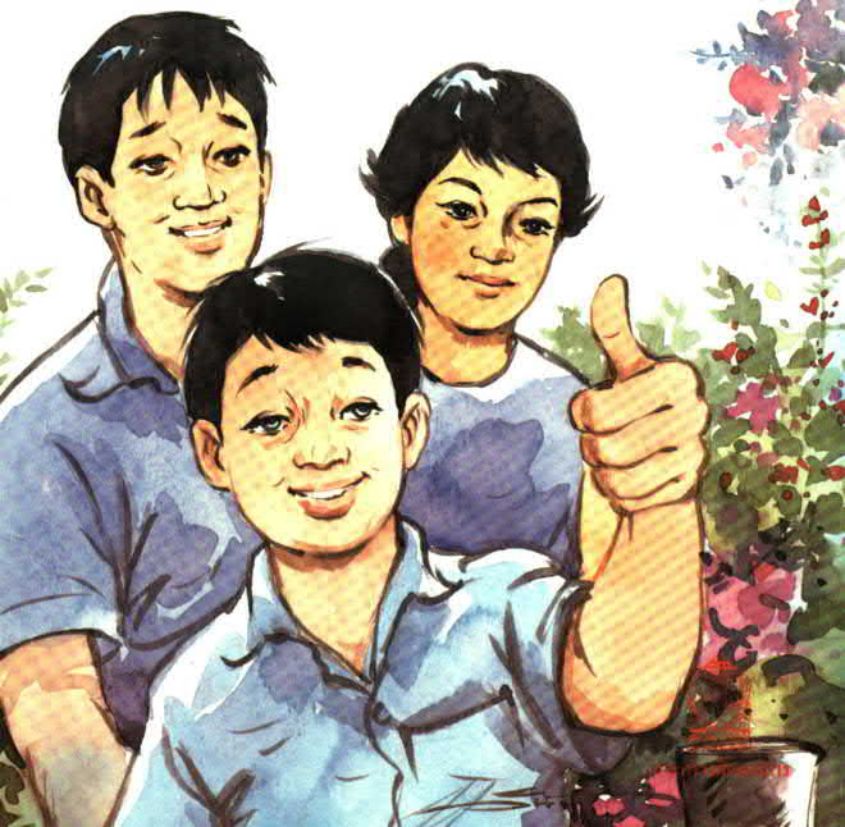

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด ถิ่นตามน้ำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

บำเหน็จ ความดี

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด ถิ่นตามน้ำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

บำเหน็จ ความดี

บำเหน็จความดี

มานพ ถนอมศรี

ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

ลิขสิทธิ์ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๓๘

ISBN 974-268-0132

พิมพ์แจกครั้งแรก ๒๕๓๘

คำนำ

หนังสือเรื่อง **บำเหน็จความดี** นี้ เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ และเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มหนึ่งในชุด **กิตติมาภรณ์** ซึ่งมีทั้งหมด ๕ เล่มด้วยกัน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนเห็นถึงการประพฤติมีขอบในวงราชการ ความไม่เป็นธรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นอันตรายต่อชาติบ้านเมือง และเพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้ประพฤติชอบในวงราชการ ตลอดจนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความละเอียดรอบคอบการกระทำผิด รู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติตามกรอบความถูกต้องที่ติงาม ตระหนัก และปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อผู้อื่น ต่อสังคม และประเทศชาติ

ในการดำเนินงานจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดทำขึ้น ดังรายนามท้ายหนังสือนี้ ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณากำหนดให้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด **กิตติมาภรณ์** ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำหรับให้นักเรียนได้ศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันจะนำไปพัฒนาทางด้านปัญญา ความคิด จิตใจ และคุณธรรม ตลอดจนตระหนักในการทำความดี ยึดมั่นในคุณธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและชาติบ้านเมือง นอกจากนี้คณะกรรมการยังได้เลือกสรรผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เขียน ตลอดจนตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของหนังสือแต่ละเล่มด้วย

สำหรับหนังสือเรื่อง **บำเหน็จความดี** เล่มนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้นายมานพ ถนอมศรี เขียนขึ้น และให้นายอัศวิน อรุณแสง เป็นผู้วาดภาพ หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือแนวนับถือคติ ซึ่งมีตัวละครเด่นเรื่อง ผู้เขียนสะท้อนให้เห็นว่า การทำความดีและความถูกต้อง ถึงแม้จะไม่ได้บำเหน็จตอบแทนใด ๆ ก็ตาม แต่ความปิติยินดีที่เกิดขึ้นในจิตใจของเราซึ่งรู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่นั้น มีค่ามากกว่ามหายมหาศาล

กรมวิชาการหวังว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง **บำเหน็จความดี** จะให้ความรู้และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือชุดนี้ไว้ในโอกาสนี้

(นายพนม พงษ์โพธิ์)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒๖ กันยายน ๒๕๓๗

บ้านของต้นไผ่ เป็นเรือนไม้กะทัดรัด ปลูกอยู่ในพื้นที่ประมาณ ๒๕ ตารางวา หน้าบ้านมีระเบียงซึ่งปกคลุมด้วยซุ้มกระดังงาที่จะบานเวลากลางคืน กลั่นดอกกระดังงาหอมชื่นใจมาก ต้นไผ่ พ่อและแม่ชอบมานั่งเล่นและคุยกันถึงเรื่องต่างๆ ที่ระเบียงนี้ บางครั้งพ่ออารมณ์ดีเป็นพิเศษ ก็จะขอให้แม่ยกอาหารมานั่งรับประทานกันที่ระเบียง โดยปูเสื่อจันทบุรีที่พ่อซื้อมาเมื่อครั้งพาครอบครัวไปเที่ยวจังหวัดจันทบุรี แทนการนั่งที่โต๊ะอาหารในครัว ซึ่งก็ทำให้วันนั้นดูเป็นวันพิเศษของครอบครัวขึ้นมาได้

พ่อของต้นไผ่รับราชการอยู่ในกรมที่ดิน เขาไม่สู้จะรู้และเข้าใจถึงตำแหน่งที่พ่อได้รับอยู่เท่าใดนัก แต่ก็พอจะรู้ว่า พ่อของเขาเป็นหัวหน้าของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินประจำอำเภอ

ส่วนแม่ของต้นไผ่เป็นครูอยู่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาประจำอำเภอ ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวกันกับที่ต้นไผ่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อันเป็นชั้นสูงสุดของโรงเรียนนี้

พ่อกับแม่เคยปรึกษากันเสมอๆ ว่า หลังจากต้นไผ่เรียนจบจากโรงเรียนนี้แล้วจะส่งเขาไปเรียนต่อที่ในตัวจังหวัด โดยจะให้อาศัยอยู่กับน้องชายของพ่อ ซึ่งทำงานในตำแหน่งเดียวกันกับพ่อ แต่อยู่ในเมือง

ต้นไผ่ไม่สู้เต็มใจนักกับสิ่งที่พ่อและแม่คิด แม้ท่านทั้งสองจะให้เหตุผลที่ดีและถูกต้องว่าจะช่วยให้ต้นไผ่เรียนทันเด็กในเมือง เพื่อสามารถนำความรู้ไปสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ ได้ พ่อยืนยันว่า เงินเดือนของพ่อและแม่ไม่มากพอที่จะส่งเสียให้ต้นไผ่เรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน

แม้จะเข้าใจในเหตุผลที่พ่อและแม่บอก แต่ทุกครั้งก็นึกว่า จะต้องจากพ่อและแม่ ที่ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ตนมาตลอด ต้นไผ่ก็ใจหายและรู้สึกไม่อยากจากท่านทั้งสองไป

อีกประการหนึ่ง ต้นไผ่พอจะรู้นิสัยใจคอและฐานะที่ค่อนข้างดีของอา ซึ่งเป็นน้องชายแท้ๆ ของพ่อได้ แม้จะเป็นพี่น้องไล่เรียงกันมา แต่นิสัยใจคอของคนทั้งสองไม่เหมือนกันเลย พ่อของต้นไผ่ใจดี อารมณ์เย็น มีเหตุผล ชอบใช้ชีวิตเรียบง่าย และยึดถือความถูกต้องดีงามเป็นสำคัญ แต่น้องชายของพ่อดื่มเหล้าจัด ชอบออกสังสรรค์และยึดถือเงินเป็นใหญ่

“คนเราต่างก็มีเหตุผลไม่เหมือนกัน” พ่อพยายามพูดให้ตันไผ่เข้าใจ “และมีวิธีหาความสุขแตกต่างกัน”

“แล้วสิ่งใดเป็นความถูกต้องเล่าครับ” ตันไผ่ถามด้วยความสงสัย บางครั้งคำพูดของผู้ใหญ่ก็ยากแก่การทำความเข้าใจ

พ่อกับแม่มองหน้ากัน แล้วแม่ก็เป็นฝ่ายอธิบายขึ้นมาบ้าง

“ความดีซึ่งลูกจึงเป็นสิ่งถูกต้อง แต่เรื่องนี้แม่อยากให้ลูกเก็บเอาไว้ก่อน เรื่องบางเรื่องก็เป็นสิ่งที่ยากที่จะอธิบายได้ แม่กับพ่อขอเพียงแต่ให้ลูกตั้งหน้าตั้งตาเล่าเรียนให้ดีที่สุด ตามหน้าที่ที่ลูกได้รับอยู่ในขณะนี้ ส่วนเรื่องใครจะดี ใครจะร้ายอย่างไรนั้น ลูกอย่าเพิ่งสนใจ”

ถึงแม้จะรู้สึกมึนงงกับคำอธิบายของแม่ แต่ตันไผ่ก็ต้องรับคำ เขารู้ว่าไม่มีผู้ใดจะรักและหวังดีต่อเขาเท่ากับคนทั้งสองนี้อีกแล้ว ทุกสิ่งที่พ่อและแม่แนะนำคือสิ่งที่เขาควรปฏิบัติตามโดยไม่ต้องลังเลสงสัย

วันนี้ก็เป็นอีกวันหนึ่งที่พ่อขอให้แม่ย้ายที่รับประทานอาหารเย็นมานั่งกับพื้นที่
ระเบียง หลังจากพ่อปูเสื่อลงกลางระเบียงเรียบร้อยแล้ว ต้นไผ่ก็ช่วยแม่ยกถ้วยชามอาหาร
มาตั้ง พ่อนั่งลงเป็นคนแรก แล้วแมก็นั่งตามเป็นคนต่อมา ต้นไผ่รับหน้าที่ตักข้าวใส่จาน
ของพ่อ แม่และตัวเอง

พ่อไม่ลืมเหล้าและสุบะบุรี นอกจากจะบอกถึงโทษของทั้งสองสิ่งนี้แล้วพ่อยังเน้น
ให้ต้นไผ่รู้อีกด้วยว่า พ่อต้องการเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูกชายคนเดียวของพ่อ ซึ่งแน่นอน
ต้นไผ่สัญญากับตัวเองมานานแล้วว่า จะปฏิบัติตัวเป็นคนดีตามแบบอย่างพ่อของเขาทุก
ประการ

“เป็นอย่างไรลูก วันนี้มีการบ้านมากไหม” พ่อตักข้าวเข้าปากเคี้ยวจนหมดคำแล้ว
ก็หันมาถามลูกชาย

“มากครับ แต่ผมทำเสร็จตั้งแต่อยู่ที่โรงเรียนแล้ว”

พ่อยิ้มด้วยความภาคภูมิใจ พลองผงกศีรษะเบาๆ

ทุกวันต้นไผ่จะต้องไปนั่งรอแม่ที่ห้องพักครู เพื่อนั่งท้ายรถจักรยานยนต์ของแม่
กลับมาบ้านพร้อมกัน เขาใช้ช่วงเวลารอคอยนั้นทำการบ้าน

“ภาคเรียนที่แล้ว คะแนนคณิตศาสตร์ลูกตกลงไปนะ” แม่หันมาพูดขึ้นบ้าง
“แม่อย่าให้กดดันอีกหน่อย มีอะไรสงสัยก็ถามแม่”

“แต่ลูกก็ได้ผลการเรียนอยู่ในระดับ ๔ แล้วไม่ใช่หรือ” พ่อค้าน

“ค่ะ” แม่พยักหน้า “แต่เป็น ๔ ระดับต้นๆ เท่านั้น คะแนนเพียง ๘๘ นี้ยังถือว่า
ไม่ดีนัก ถ้าจะให้ดีควรทำให้เกิน ๙๐ คะแนน”

พ่อหัวเราะในลำคอและหันมาทางต้นไผ่

“ก็พยายามทำให้แม่เขาหนอยก็แล้วกันนะลูกนะ เดี่ยวใครเขาจะว่าได้ เป็นลูกชาย
คุณครูแท้ๆ เรียนสู้คนอื่นไม่ได้”

“ครับ” ต้นไผ่รับคำ

ยังไม่ทันที่ใครจะกล่าวอะไรออกมาอีกก็มีเสียงกริ่งเรียกจากประตูดังขึ้น ทุกคน
หันไปมอง หวศิวของพ่อขมวดเข้าหากัน เมื่อมองเห็นร่างค่อนข้างท้วมของชายกลางคน
แต่งตัวดีที่ก้าวลงมาจากรถเก๋งคันใหญ่ใหม่เอี่ยม ลงมายืนยิ้มอย่างสนิทสนมอยู่ตรงประตูรั้ว

“สวัสดีครับท่าน” เสียงชายผู้นั้นร้องเข้ามา “ขอผมเข้าไปในบ้านสัก ๒ นาที ได้ไหมครับ ผมมีธุระสำคัญที่ต้องมาปรึกษาท่าน”

สีหน้าพ่อเปลี่ยนเป็นเครียดขึ้นมาทันที ต้นไผ่เห็นพ่อถอนใจยาว หันมาพยักหน้าให้เขา

แม้ท่าทางจะลุกขึ้นไป แต่พ่อจับมือไว้

“นั่งอยู่ด้วยกันนี่แหละ ไม่ต้องลุกไปไหนหรอก ลูกด้วยเหมือนกัน ไปเปิดประตูให้เขาเข้ามาแล้วก็กลับมากินข้าวของลูกต่อไป”

ต้นไผ่ไม่พูดอะไร ลูกขึ้นก้าวลงบันไดเพียง ๓ ขั้นก็พาดลงสู่ทางเดินซึ่งมีความกว้างประมาณ ๑ เมตร ทำด้วยอิฐมอญเรียงขัดกันเป็นรูปพื้นปลา ทอดไปสู่ประตูรั้วที่ชายสวมเสื้อเชิ้ตขาว กางเกงสีคล้ำและผูกเน็กไทสีสด เขายืมให้ต้นไผ่แทนการยกมือรับไว้ จากเด็กชายที่เดินออกมาเปิดประตูรับ ต้นไผ่ได้รับการอบรมให้แสดงความเคารพแขกทุกคนของพ่อและแม่

“บ้านท่านน่าจะอยู่จ้ง” เขาพูดเสียงหัวดัง พลาถมองไปยังต้นไม้ขนาดชนิดที่พ่อปลูกเอาไว้ทุกตารางนิ้วของพื้นที่ที่ว่างอยู่ “ต้นไม้เยอะแยะไปหมด อย่างนี้แสดงว่าท่านต้องชอบเล่นต้นไม้แน่ ๆ”

เขาก้าวมาถึงระเบียง ทำท่าเงยหน้าก้มตัว กัง ๆ ไม่รู้จะนั่งตรงไหน แม่จึงกระโดดให้เขามองที่ตรงนั้นแล้วเงยหน้ามองหน้าพ่อเหมือนถามเพื่อความแน่ใจ พ่อก็ผายมือให้

“เชิญนั่งตามสบาย บ้านผมนั่งกันกับพื้นอย่างนี้แหละ” พ่อพูด

“โอ้ ดีดี ประเพณีไทยแท้ ผมชอบ ผมชอบ” เขาพยายามทิ้งร่างที่ค่อนข้างอ้วนของเขาลงนั่งกับพื้นอย่างยากลำบาก “กำลังกินข้าวกันพอดี ผมรบกวนไม่นานหรอกครับ”

พ่อมองมาทางแม่และต้นไม้เหมือนบอกให้กินข้าวต่อไปตามปกติ ส่วนตนเองวางช้อนส้อมลงและหันไปเผชิญหน้ากับผู้มาเยือน

“คุณมีธุระอะไรหรือครับ” พ่อถามเขา ๆ

ชายคนนั้นหัวเราะเบา ๆ ก่อนล้วงหยิบซองกระดาษสีน้ำตาลออกมาจากกระเป๋าเสื้อ
ยื่นมาให้พ่อ

"คือผมมีของขวัญเล็ก ๆ น้อย ๆ มาฝากท่านครับ โปรดอย่าได้คิดเป็นอย่างอื่น
ถือเสียว่า เราเป็นญาติพี่น้องกัน"

พ่อมองของในมือชายผู้นั้นโดยไม่ยับเยียนกาย แม้ชายผู้นั้นจะยื่นซองเดิม
ใกล้เข้ามาอีก

"อะไรครับ" น้ำเสียงของพ่อกระด้างขึ้นมานิดหนึ่ง

"ไม่มีอะไรหรอก ท่านรับไว้เท่านั้นก็สิ้นเรื่อง"

พ่อส่ายหน้าทันที

"เอากลับไปเถอะครับ" พ่อพูดด้วยน้ำเสียงสุภาพ "ผมไม่ใช่คนอย่างที่คุณเข้าใจหรอก"

"แหม ผมก็ไม่ได้ว่าท่านเป็นข้าราชการอย่างนั้นสักหน่อย ที่มานี้ก็เพียงแต่อยาก
จะมาขอความกรุณาท่านให้ช่วยเหลือผมเล็กน้อย ส่วนเรื่องของในซองนี้มันไม่ได้เกี่ยวกับ
สิ่งที่ผมจะมาขอความช่วยเหลือท่านเลย มันเป็นเรื่องระหว่างเราสองคน ท่านรับไว้ก็
ไม่ได้มีความผิดอะไรเลยสักนิดเดียว เพราะเรื่องที่ผมจะมาปรึกษาท่าน ไม่ใช่เรื่อง
ผิดกฎหมาย"

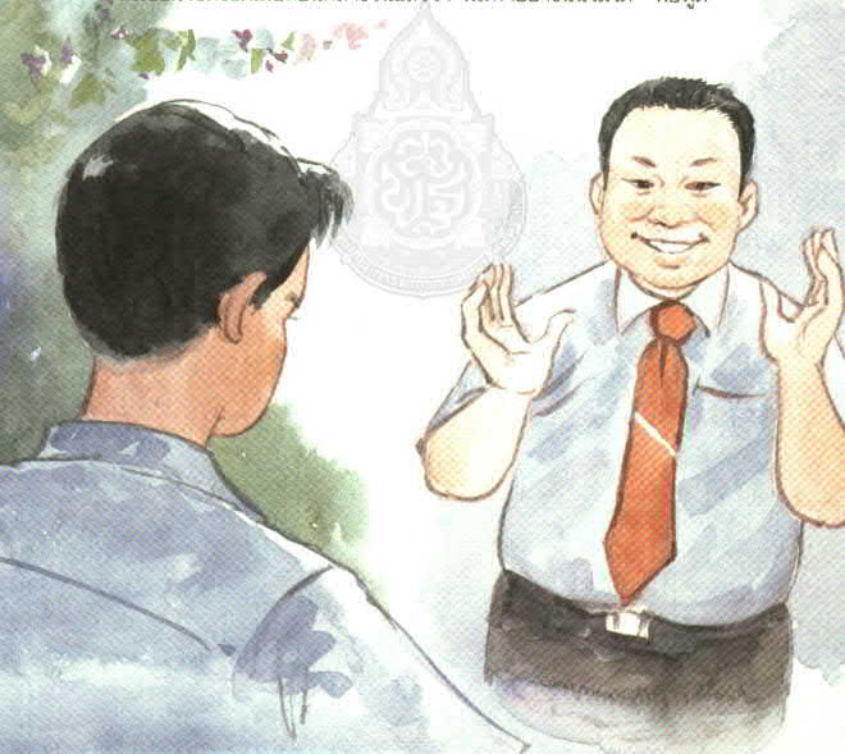

“คุณต้องการให้ผมช่วยอะไร” พ่อถาม ต้นไม้และแม่เงยหน้าขึ้นมองใบหน้าของพ่อเกือบพร้อมกัน

ชายผู้นั้นมีท่าทางดีใจ รีบบอกรูขะของดนตรีทันที

“ก็เรื่องที่ผมยื่นไปเมื่อตอนกลางวันนี้นั้นแหละครับ ผมอยากให้ท่านกรุณาเร่งรัดให้สักหน่อย ขอให้ท่านคิดว่าวีรสิทธิ์ที่ผมทำนี่จะเป็นประโยชน์แก่อำเภอของท่านมากอย่างน้อยก็จะช่วยให้ชาวบ้านมีงานทำ แล้วก็มีความสุข พวกน้ำประปา ไฟฟ้าก็จะเข้ามาสะดวกขึ้น แล้วที่ดินที่ผมซื้อจากชาวบ้านไปก็เท่ากับเป็นการช่วยให้ชาวบ้านมีเงินมีทองใช้หนี้ใช้สิน กินอยู่อย่างสบาย ยิ่งผมมีโอกาสเริ่มโครงการเร็วเท่าไร ก็ล้วนแต่เป็นผลดีแก่ชาวบ้านในอำเภอนี้เร็วเท่านั้น”

“ผมบอกไปตั้งแต่เมื่อตอนกลางวันแล้วว่า ผมทำอย่างนั้นไม่ได้” พ่อพูด

“แต่ฉันไม่ได้ผิดกฎหมายอะไรเลยสักอย่างนะครับ” ชายคนนั้นยืนยัน “แล้วที่ไหนๆ เขาก็ทำกันทั้งนั้น ผมทำโครงการมาหลายจังหวัดหลายอำเภอแล้ว ไม่เคยมีใครมีความผิด เพราะเรื่องนี้เลย มันเป็นการตอบแทนน้ำใจเล็กๆ น้อยๆ ของกันและกันเท่านั้น ท่านกรุณาผม ผมก็ตอบแทนน้ำใจของท่าน มันไม่ใช่การคอร์รัปชัน หรือโกงกินอะไรเลยสักนิดเดียว”

พ่อถอนใจยาว แล้วส่ายหน้า

อาการของพ่อทำให้ต้นไผ่และแม่ยิ้มให้แกกัน พ่อของเขายังเป็นพ่อที่เปี่ยมไปด้วยความซื่อตรง บริสุทธิ์ ยุติธรรมไม่เปลี่ยนแปลง

“คุณคิดแต่ในส่วนที่คุณจะได้เท่านั้น ผมชี้ให้คุณดูชาวบ้านที่นั่งกันหน้าสลอนที่ที่ทำงานของผมแล้ว คุณยังไม่เข้าใจอีกหรือครับว่า มันหมายความว่าอย่างไร ทุกคนกำลังรอคอยไปไหม รอคอยเช่นเดียวกับคุณนี่แหละ พวกเขามีความหวังว่าเรื่องของเขาคงจะเสร็จสิ้นในวันใดวันหนึ่งในไม่ช้าไม่นานนี้ เพราะพวกเขาได้ยินเรื่องมานานหลายวันแล้ว”

“ก็ไม่เห็นแปลกเลยนี่ครับ ถ้าท่านจะจับเรื่องของผมแทรกเข้าไปหน้าๆ ก่อน” ชายคนนั้นทำท่าทาง “เรื่องมันง่ายจะตายไป ใครจะไปรู้ว่าท่านทำอะไร เพราะมันอยู่ในมือท่าน เป็นสิทธิ์ของท่านที่จะทำให้ใครก่อนใครหลังก็ได้ อย่าห่วงเลยครับเรื่องน่าใจนะ ผมไม่มีวันลืมหรอก ลูกน้องท่านทุกคนที่ช่วยผม ผมจะต้องสมนาคุณให้เป็นที่พอใจทั้งหมด”

ความของพ่อชบกันจนเป็นสัน ดันไม่เห็นประกายตาของพ่อกร้าวขึ้นมาอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน แต่น้ำเสียงของพ่อที่พูดออกมา ยังคงราบเรียบ

“คุณกลับไปเถอะครับ แล้ววันหนึ่งเรื่องของผมนี่ก็จะเรียบร้อย” พ่อบอก

“หมายความว่า” เขาลังเล “ท่านยอมช่วยผมแล้วใช่ไหมครับ” เขายืนของเข้ามาวางที่ตักพ่อทันที “อันนี้เป็นของขวัญของท่านคนเดียวก่อน ส่วนของลูกน้องผมจะนำมาให้อีกงวดหนึ่ง เมื่อท่านส่งคนไปรับวัดที่ดินให้ผม”

พ่อหยิบของนั้นคืนกลับไป

“ผมหมายความว่า ผมจะต้องทำตามลำดับของคนที่ยื่นเรื่องมาครับ”

“โอ้ ท่านก็ ไม่น่าทำให้เรื่องมันยุ่งยากไปเลย หรือว่าน้ำใจของผมมันน้อยไป ผมไม่เคยให้ใครมากเท่านี้มาก่อนเลยนะครับ อย่างมากที่อื่นเขาก็ได้กันแค่สองหมื่น แต่นี่ผมใส่ซองมาให้ท่านถึง สี่หมื่น”

“ต่อให้มากกว่านี้ผมก็รับไม่ได้ครับ” พ่อพูดด้วยน้ำเสียงสุภาพแต่เต็มไปด้วยความหนักแน่น “ผมตั้งใจเอาไว้ตั้งแต่ก้าวเข้ามารับราชการแล้วว่า จะไม่ยอมกินเล็กกินน้อย กินนอกกินใน หรือทำอะไรที่เป็นการคอร์รัปชันเป็นอันขาด ขอความกรุณาอย่าให้ผมต้องผิดสัญญาที่ให้ไว้กับตัวเองเลยนะครับ”

ชายคนนั้นทำท่าเห็นอกเห็นใจ เขาพยักหน้าช้าๆ แล้วมองเข้าไปในบ้านหลังเล็กของพ่อ

“ความจริงบ้านท่านก็น่าอยู่ดีนะ แต่เสียอย่างเดียว มันเล็กไปหน่อย ถ้าได้ปลูกใหม่ให้เป็นบ้านตึกสองชั้นมันคงสมบูรณ์แบบตำแหน่งของท่านน้อย ผมคิดว่าถ้าเริ่มโครงการเมื่อไร ผมจะส่งช่างและวัสดุก่อสร้างทั้งหมดมาจัดการให้ท่านใหม่จะดีไหมครับ”

พ่อส่ายหน้าอย่างอ่อนระอา

“คุณนี่ช่างเป็นคนเข้าใจอะไรยากเหลือเกินนะครับ ทั้งๆ ที่ผมบอกคุณที่ทำงานมาแล้วครั้งหนึ่ง และยังมาบอกที่นี้อีกครั้งหนึ่งว่าไม่ ไม่เป็นอันขาด คุณก็ยังไม่เข้าใจอยู่นั่นเอง”

“เออละ เออละ” เขาพยักหน้าดึงของสีน้ำตาลกลับเข้ากระเป๋า “ในเมื่อท่านไม่คิดว่าของกำนัลด้วยใจจริงของผมมีค่าเพียงพอ ผมก็จะขอพูดกับคุณเสียกับท่านตามตรงเลย”

“เชิญ” พ่อบอก เริ่มมีท่าทางกระสับกระส่าย

“ท่านต้องการทำอะไร ที่ผมเคยให้มาสำหรับเรื่องง่าย ๆ อย่างนี้ ไม่เกินห้าหมื่น”

“หยุดนะ” พ่อร้องเสียงดัง “ถ้าคุณยังพูดเรื่องนี้อีก เชิญ” พ่อชี้มือไปที่ประตูด้วยท่าทางโกรธจัด ดวงตาที่จ้องมองไปบนใบหน้าของผู้เป็นแขกบ่งบอกถึงความไม่พอใจเต็มที่ จนชายร่างอ้วนผู้นั้นไม่อาจจะทนนิ่งอยู่ต่อไปได้ ต้องขยับตัวลุกขึ้นยืนด้วยความยากลำบาก แล้วเดินกลับออกไปที่ประตูด้วยความไม่พอใจ

ไม่รอให้ต้องออกคำสั่ง ต้นไม้ลุกขึ้นวิ่งตามไปเพื่อปิดประตูรั้ว ยืนมองชายผู้นั้นจนกระทั่งเขาก้าวเข้าไปในรถเก่งแล้วขับออกจากที่ไป

ความเงียบเข้าครอบงำเป็นเวลานาน ต้นไม้ดักข้าวใส่ปากอย่างเนือยๆ รู้สึกหมดร่อยลงไป จนเกือบจะกลืนข้าวไม่ลง แม่นั่งนิ่งอยู่เป็นเวลานานจึงเอ่ยเบาๆ

“กินข้าวเถอะค่ะคุณ”

“ผมกินไม่ลงแล้ว” พ่อพูด “ผู้ชายคนเมื่อกี้ทำให้ผมตื้อไปหมด”

“แต่เขาก็ไม่ใช่คนแรกนี่คะ” แม่พูด “เมื่อคุณตั้งมั่นแล้วว่า จะไม่ข้องแวะกับสิ่งไม่ดี เหล่านั้น ทำไมคุณจะต้องมีอารมณ์หรือเครื่องเครียดด้วย”

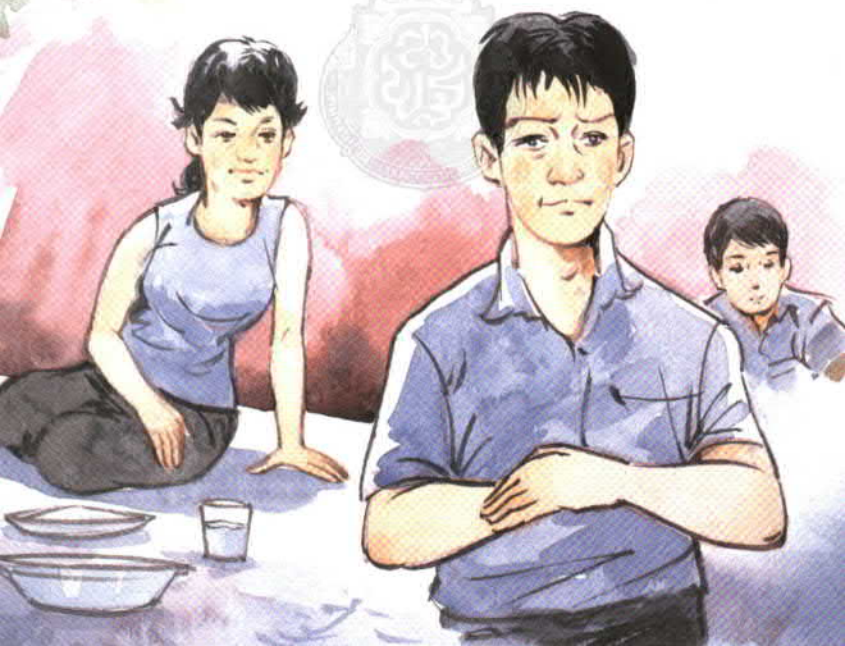
พ่อผงศิระชะแล้วหันมายิ้มให้ภรรยา

“ขอบใจที่เตือนสติผม จริงอย่างคุณว่า ทำไมผมจึงต้องไปหุดหิดกับคนเหล่านั้น ทั้งที่ผมรู้อยู่มากกว่าเขาจะมาเพื่ออะไร”

ต้นไผ่เงยหน้าขึ้นมองหน้าพ่อด้วยความภาคภูมิใจ เขายิ้มให้เมื่อพ่อหันมามอง

“จำไว้นะลูก ทุกสิ่งทุกอย่างที่พ่อทำคือความดี และความถูกต้อง แม้มันจะไม่ได้ บำเหน็จตอบแทนเป็นรูปธรรมใด ๆ แต่ความปิติ ยินดีที่เกิดขึ้นในจิตใจของเราซึ่งรู้ว่ากำลัง ทำอะไรอยู่นั้น มันมีค่ามากมายมหาศาล”

“ครับ พ่อ” ต้นไผ่ตอบ รู้สึกตื่นตัวขึ้นมาด้วยความเคารพและศรัทธาในตัว พ่อเป็นพ่อของตนอย่างที่สุด

เช้าตรู่วันรุ่งขึ้น พ่อแต่งตัวไปทำงานตามปกติ ดันไผ่สวมชุดนักเรียนแล้วขึ้นนั่งท้ายรถจักรยานยนต์ของแม่เพื่อขับไปโรงเรียน พ่อมีรถจักรยานยนต์ของพ่ออีกคันหนึ่งแต่อยู่ในระหว่างผ่อนส่ง

ถึงโรงเรียนแม่ก็ปล่อยให้ดันไผ่ลงที่หน้าอาคารเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ส่วนแม่ขับรถเลยไปจอดที่หน้าห้องพักครู ดันไผ่หิ้วกระเป๋าหนังสือเดินตรงไปยังห้องเรียน พ่อก้าวเข้าไปในห้องก็พบกับจิรวัดณ์ เพื่อนนักเรียนร่วมชั้น ซึ่งเป็นลูกชายของเจ้าแม่เจ้าของร้านขายของชำที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอบึง จิรวัดณ์ยิ้มร่าด้วยความดีใจทันทีที่หันมาเห็นดันไผ่ เขาริบคว่ากระเป๋าหนังสือเดินตรงมาหา

“เรารอเธอดังนานแล้ว วันนี้ทำไมมาสายล่ะ” จิรวัดณ์ถามพร้อมกับทรุดลงนั่งข้าง
รูปร่างของเขาซ้อนข้างอ้วนเวลานั่งแทบล้มเก้าอี้

ต้นไผ่มองหน้าเพื่อนอย่างเข้าใจ

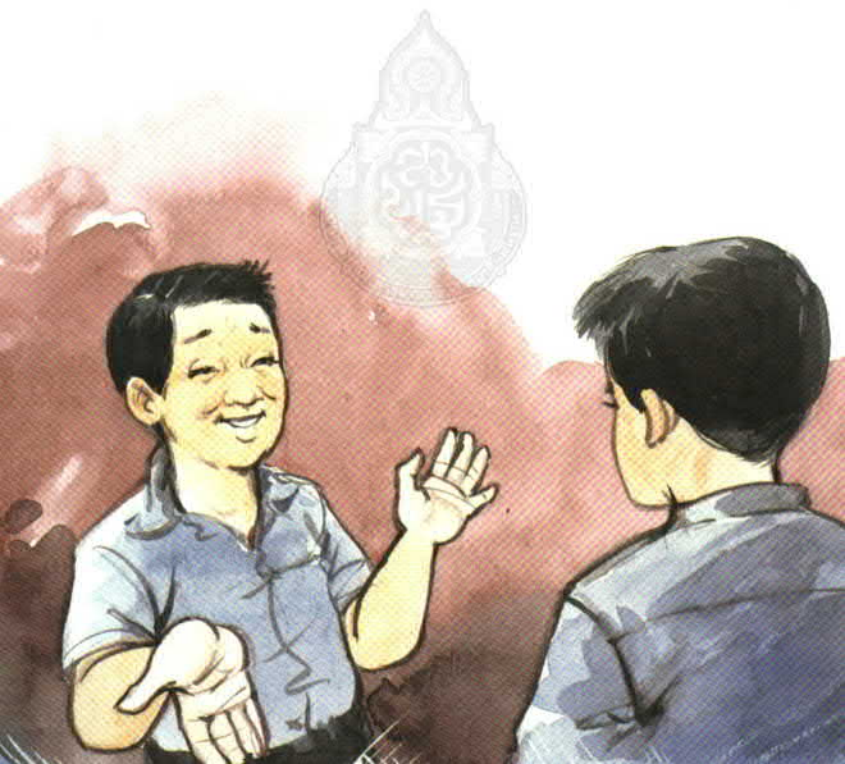
“เธอจะขอลอกเลขเราอีกใช่ไหม” ต้นไผ่ถาม

จิรวัดณ์หัวเราะหะ ๆ ก่อนพยักหน้าเบา ๆ

“เราทำเลขไม่ได้เลย เธอให้เราลอกหน่อยนะ เดี่ยวครูเพชรติเรกตายเลย”

ต้นไผ่ส่ายหน้า ทำทางจริงจัง

“เรบอกเธอดังหลายครั้งแล้วไงว่า เราให้เธอลอกไม่ได้ พ่อเราเคยพูดเสมอว่า
ถ้ารักเพื่อนต้องไม่ให้เพื่อนลอกการบ้าน เพราะมันเป็นการฆ่าเพื่อนทางอ้อม”

“แต่เรายินดีให้เธอซะนี่ ไม่เป็นไรหรอก” จีรวัดณ์อ้อนวอน “จริงๆ นะ เราไม่เห็น
เข้าใจเลยว่า จะเป็นอย่างไรที่พ่อเธอพูดได้ไง”

“พ่อเราหมายความว่า มันจะเป็นการเพาะนีสัยซีโกงให้แก่เธอ ซ้ำยังจะทำให้เธอ
ไม่เข้าใจวิชาที่เรียนไป ถึงจะทำการบ้านได้ แล้วก็ไม่ถูกครูติ แต่เวลาสอบล่ะเธอจะเอา
ความรู้ที่ไหนไปทำข้อสอบ เมื่อเธอทำไม่ได้ เธอก็ต้องสอบตก แล้วอย่างนี้ไม่เหมือนกับว่า
เราฆ่าเธอหรอกหรือ”

จีรวัดณ์ยังไม่หมดความพยายาม หยิบเงินในกระเป๋าออกมา ๒๐ บาท ยื่น
ส่งให้ต้นไผ่

“เราให้เธอ”

ตันไผ่ก็มลงมองเห็นเงินในมือจิรวัดณ์ แล้วนึกไปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นที่ระเบียงหน้าบ้าน
ของตนเมื่อคำวันวาน ทำไมคนเราจึงชอบทำโนสิ่งไม่ถูกไม่ควรเช่นนั้นกันนัก แม้แต่เด็ก
อย่างจิรวัดณ์ก็รู้จักกับเรื่องนี้แล้วเหมือนกันหรือ

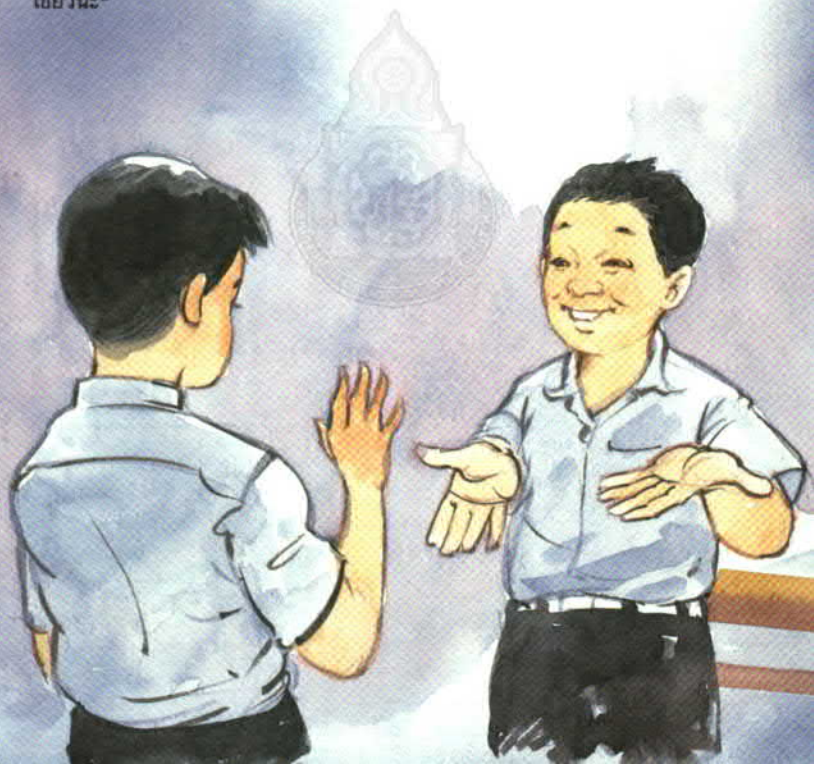
“ให้เราเพื่ออะไร” ตันไผ่ถาม

“ก็แลกกับการบ้านเลขไล่ละ เอาอย่างนี้ก็ได เธอไม่ต้องให้เราลอกก็ได้ ถ้ากลัวครู
จับได้แล้วถูกตี เธอบอกเราก็ได้ว่า ทำอย่างไร”

ตันไผ่ล็กมือจิรวัดณ์กลับไปแล้วทรุดลงนั่ง

“เก็บเงินของเธอไว้เถอะ แล้วเอาสมุดเลขขึ้นมา เราจะสอนให้”

“จริงเทอ” จิรวัดณ์ร้อง มองเงินในมือของตนอย่างม่ั่นใจ “ตั้ง ๒๐ บาท
เขียนะ”

“จริง เราไม่เอา” ต้นไผ่ตอบ

“ไม่เข้าใจเลย ใคร ๆ เขาเห็นเงินของเราเป็นต้องรีบตะครุบ เมื่อวานเราให้สมยศ เขายังรีบรับไว้เลย แต่แย่มาก เลขที่เราลอกจากสมยศผิดทุกข้อเลย”

“พ่อเราสอนไว้ว่า เงินที่ได้มาด้วยวิธีเช่นนี้เป็นเรื่องน่าอาย พ่อบอกว่ามันเป็นจุดเริ่มต้นของการโกงกินบ้านเมือง ที่เรียกว่าคอร์รัปชัน”

“แต่เตี้ยเราบอกว่า เวลาไปอำเภอละก็ให้ถือของติดไม้ติดมือไปด้วย เรื่องจะได้สะดวกขึ้น”

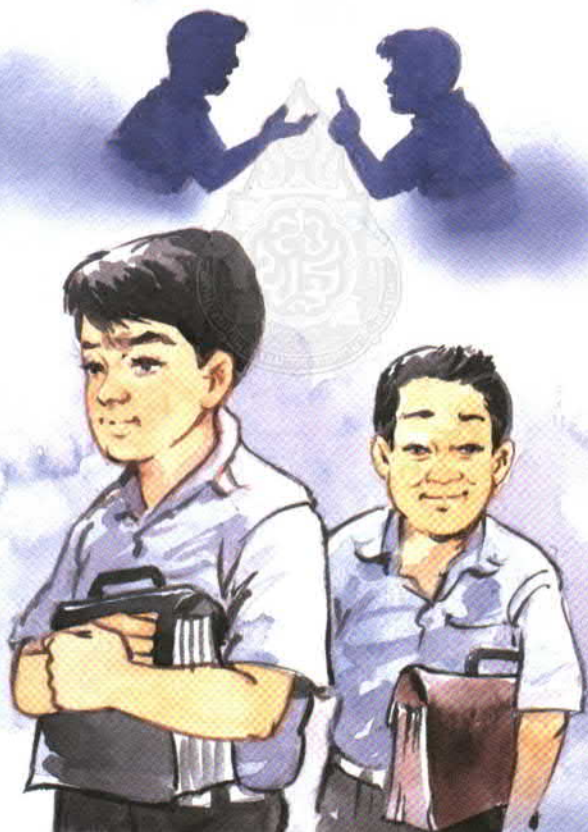
“เธอก็เลยเอาวิธีนี้มาใช้กับเรา” ต้นไผ่สรุป “แล้วถ้าเราไม่เห็นสิ่งที่เกิดกับพ่อเรา อย่างที่พ่อเราทำกับคนอื่น ๆ เราก็คงลืมตัวรับเงินของเธอแน่ ๆ เพราะคิดว่าเป็นความผิดอะไร”

จิรวัดน์ส่ายหน้าอย่างไม่เข้าใจ

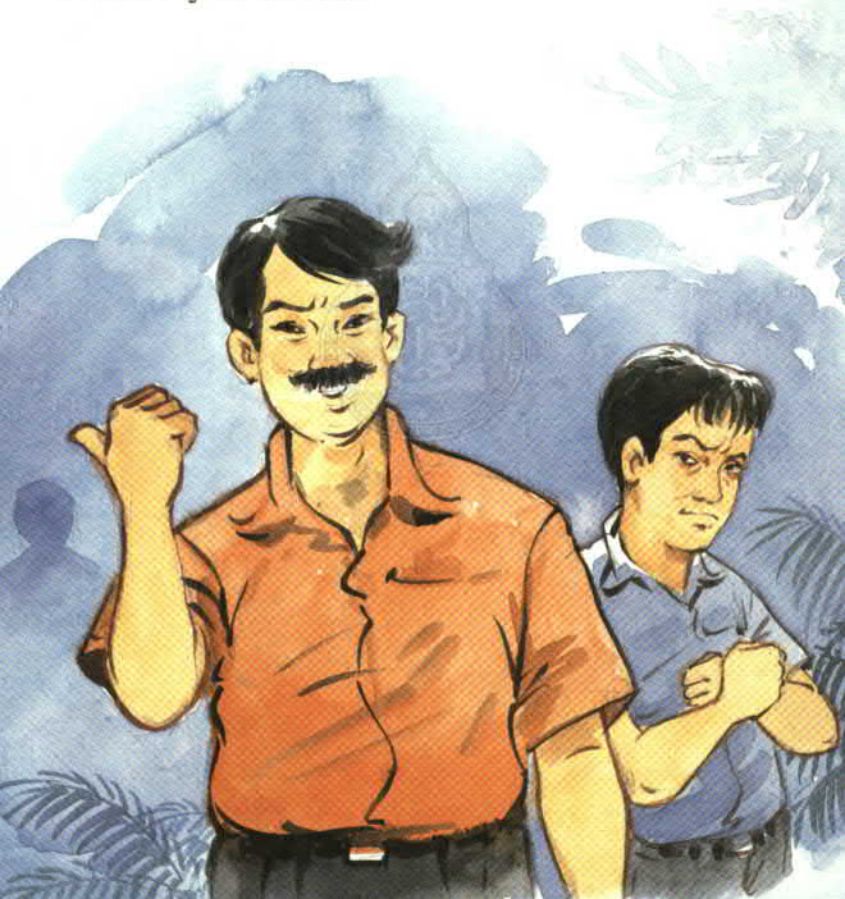
“เราก็ไม่เห็นว่ามันผิดตรงไหน ของมันเต็มใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย เธอให้เราลอกการบ้าน เราก็ตอบแทนน้ำใจเธอด้วยเงิน ๒๐ บาท เท่านั้นก็เสมอกัน”

“ก็เพราะคิดกันอย่างนี้ซิ คนโกงถึงได้เต็มบ้านเต็มเมือง ปราบปรามกันไม่หวาดไม่ไหว” ต้นไผ่ถอนใจ รู้สึกสงสารพ่อขึ้นมาในส่นลึก อย่างว่าแต่จิรวัดน์ซึ่งเป็นเด็กเลย แม้แต่อาของเขาก็เป็นน้องชายของพ่อแท้ ๆ ก็ยังมีความคิดเช่นเดียวกัน ต้นไผ่เคยได้ยินพ่อและอาถกเถียงกันด้วยเรื่องนี้เสมอ ซึ่งแต่ละคนก็มีเหตุผลไปคนละอย่าง

อาสินยันว่า เงินที่ผู้ซื้อที่ดินใส่ซองให้มา เป็นเรื่องของความพิสมัย ถูกชะตา
เป็นการส่วนตัว อาไม่ได้ทำอะไรที่เป็นความผิดในแง่กฎหมายสักอย่างเดียว

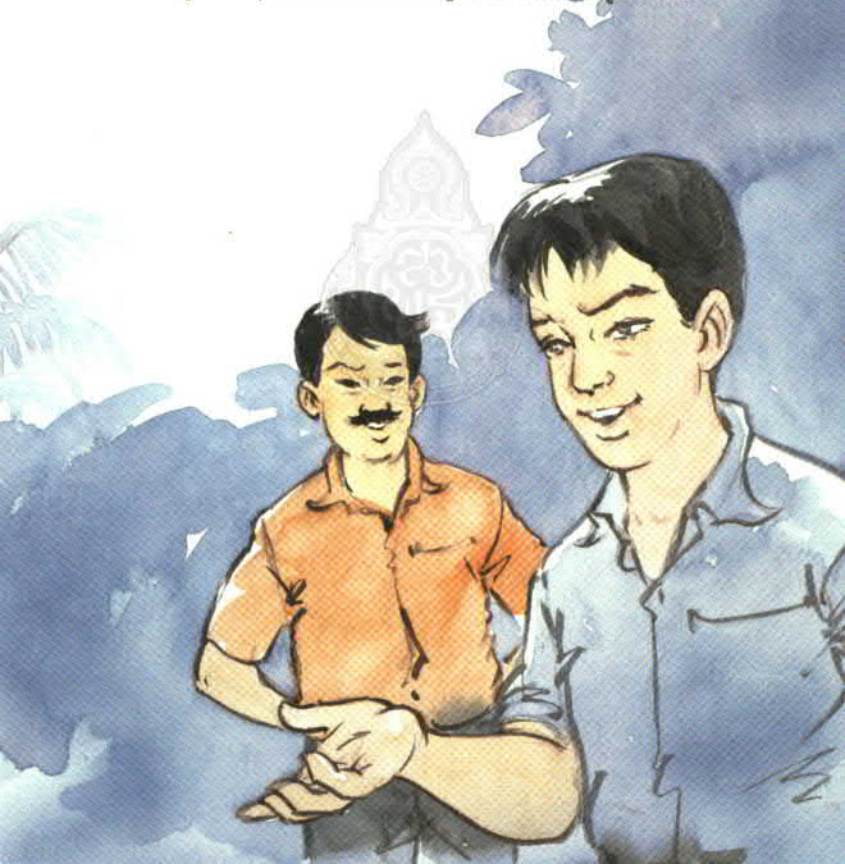
แต่พ่อของสินได้คำนวณว่า นั่นคือที่มาของการทำความผิดในโอกาสต่อไป อย่างน้อย
ความเกรงใจที่ไปรับเงินของเขามาก็จะทำให้เขาต้องปฏิบัติตามคำขอร้องบางอย่างของเขา
ซึ่งอาจไม่ถูกต้อง หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ถึงจะไม่ผิดกฎหมายในแง่การปฏิบัติงาน
แต่ก็อาจจะผิดกฎหมายในแง่รับสินบน

ในที่สุดก็ลงเอยด้วยต่างฝ่ายยังคงถือว่าความคิดและการกระทำของตนถูกต้อง และทุกครั้งอากัปกิริยาจะจบคำพูดด้วยน้ำเสียงเยาะเย้ยคำเดียวกันนี้เสมอ

“ก็เพราะคิดอย่างพินิจิ ถึงได้จนดักดานอยู่อย่างนี้ โน่น ทำไมไม่นึกถึงไฉ่ตันไฉ่มันบ้าง ต่อไปมันจะต้องเรียนสูงขึ้น ก็ต้องใช้เงินมาก แล้วพี่จะเอาเงินที่ไหนมาให้มันเรียน”

“พี่ก็คงใช้เงินเดือนของพี่กับแม่ตันไฉ่นี้แหละ พี่สัญญากับตัวเองแล้วว่า จะไม่ขอแต่ต้องเงินไม่บริสุทธิ์เหล่านี้นี่แม่แต่บาทเดียว หากมันจะร่ำรวยขึ้นมาเพราะเงินที่ได้จากความไม่ถูกต้อง ยุติธรรม แม้จะไม่ผิดกฎหมาย พี่ก็ไม่ภาคภูมิใจหรอก”

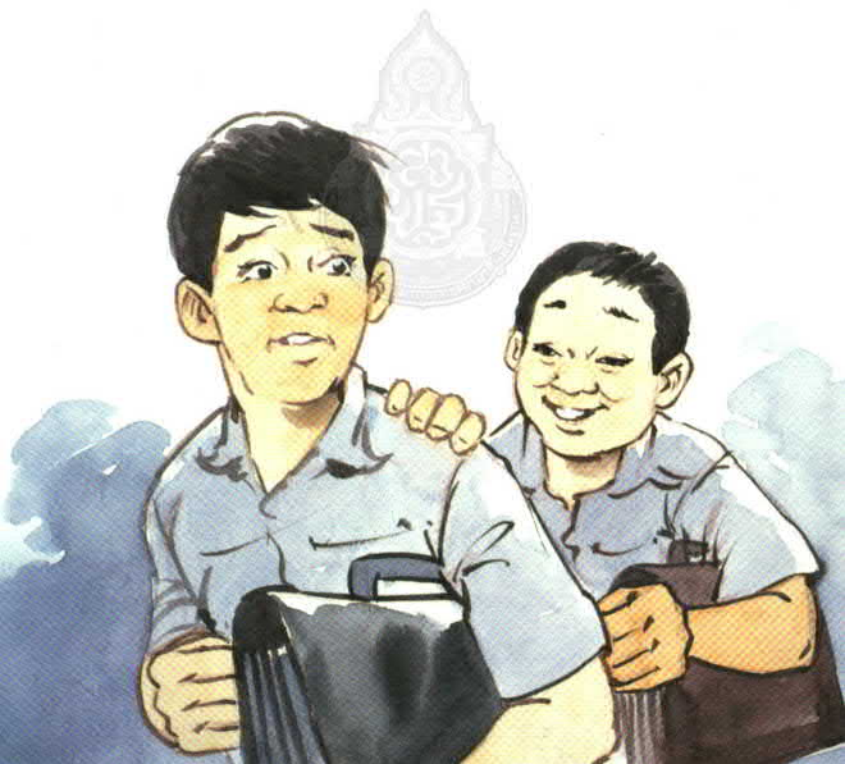

“ต้นไผ่ ต้นไผ่” เสียงจิรวรรณตะโกนเรียกชื่อพร้อมกับเอื้อมมือมาสะกิด ทำให้ต้นไผ่สะดุ้ง รีบหันกลับมาทางเพื่อน

“มีอะไรหรือ” ต้นไผ่ถาม

“เราเอาสมุดเลขขึ้นมาแล้ว เมื่อไรเธอจะสอนเราเสียทีล่ะ เดี่ยวโรงเรียนเข้า เราทำการบ้านไม่เสร็จ ก็ถูกติกันพอดี”

“ตกลง” ต้นไผ่พยักหน้า “แต่เราขออะไรสักอย่างได้ไหม”

“อะไรอีกล่ะ” จีรวัดณ์ชักหลุดหึด

“ต่อไปเธออย่าเที่ยวเอาเงินไปแลกเปลี่ยนของที่เธอต้องการอย่างที่ทำกับเราได้ไหม
ไม่เข้าใจวิชาอะไรมาหาเราได้ตลอดเวลา เรารับรองจะสอนให้เธอเอง”

“ตกลง” จีรวัดณ์พยักหน้า

ต้นไผ่ยิ้มออกมา แล้วขยับเข้าไปใกล้เพื่อนรูปร่างอ้วนใหญ่และเริ่มต้นอธิบาย
การบ้านคณิตศาสตร์ที่จีรวัดณ์ทำไม่ได้อย่างตึงอกตั้งใจ

คำนั้น ขณะล้อมวงกันรับประทานอาหาร ต้นไผ่เล่าเรื่องจิรวัดน์ให้พ่อฟัง พ่อของเขา
ยกมือลูบหัวต้นไผ่ด้วยความชื่นชม คำพูดของพ่อทำให้ต้นไผ่ภาคภูมิใจมาก

“ดีแล้วลูก ที่ทำอย่างนั้น ตลอดชีวิตพ่อสู้ทำดีก็เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ลูกของพ่อ
เงินที่ได้มาจากอาชีพสันทนาการ หรือต้องแลกเปลี่ยนกับความดีที่มีอยู่ในตัวของเรา มันไม่มี
ความหมายหรอก ที่ลูกทำอย่างนี้ถือว่าเป็นการช่วยกันนัยของเพื่อนด้วย”

“แต่ผมกลัวว่าจะไม่สามารถแก้หนี้สินของจิรวัดน์ได้อย่างที่พ่อพูดครับ” ต้นไผ่พูด
จากความรู้สึก “เพราะเท่าที่สังเกตดู แทนที่เขาจะเข้าใจในสิ่งที่ผมทำและบอกให้เขาฟัง
เขากลับบอกว่า พ่อของเขาก็ทำอย่างนี้มาตลอด”

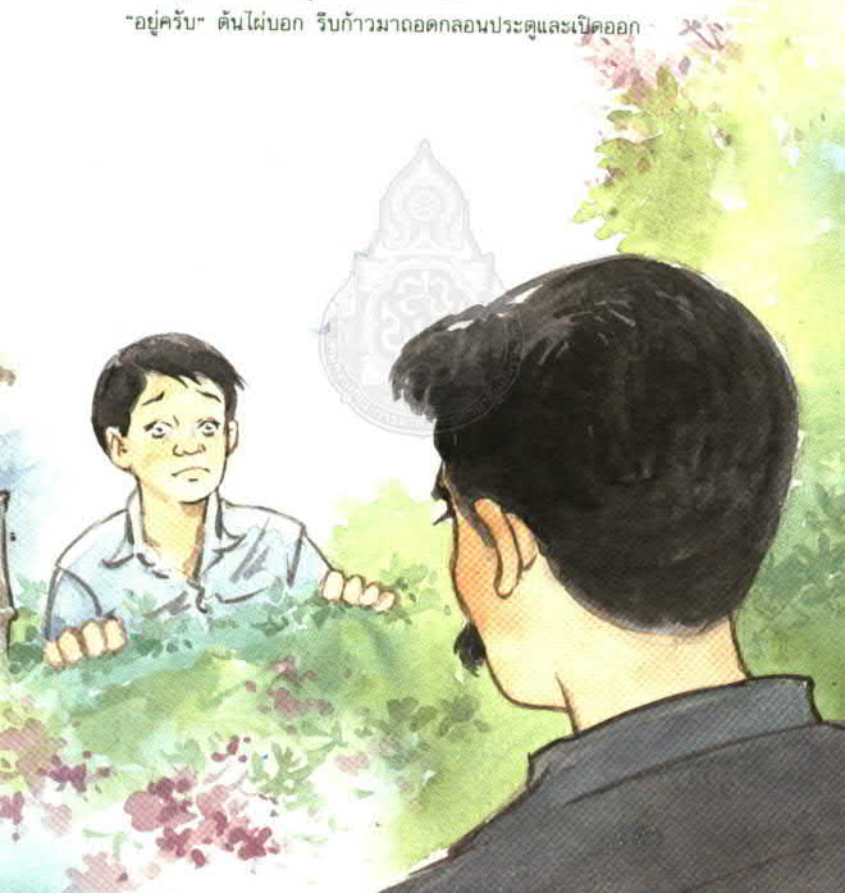
พ่อไม่พูดอะไรแต่ถอนใจยาว นิ่งเงียบไปพักใหญ่ ก็มีเสียงกริ่งเรียกที่ประตูรั้วดังขึ้นอีก พ่อขาลือ่งไปทางหน้าบ้านแล้วพูดเบา ๆ

“คงจะเป็นคนเดียวกับเมืงวาน เอ้อ คนพวกนี้ไม่ละความพยายามจริงๆ”

ต้นไผ่ไม่รอให้พ่อบอก กุลิกจอลุกขึ้นเดินไปยังประตูรั้วบ้าน พ่อเขาเห็นว่าชายสูงอายุที่ยืนอยู่หน้าประตูเป็นใคร ต้นไผ่ก็เข้าไปทั้งตัว รีบยกมือขึ้นไหว้อย่างนอบน้อม

“พ่ออยู่ใช่ไหม” ชายผู้นั้นถามเสียงเรียบ

“อยู่ครับ” ต้นไผ่บอก รีบก้าวมาถอดกอลอนประตูและเปิดออก

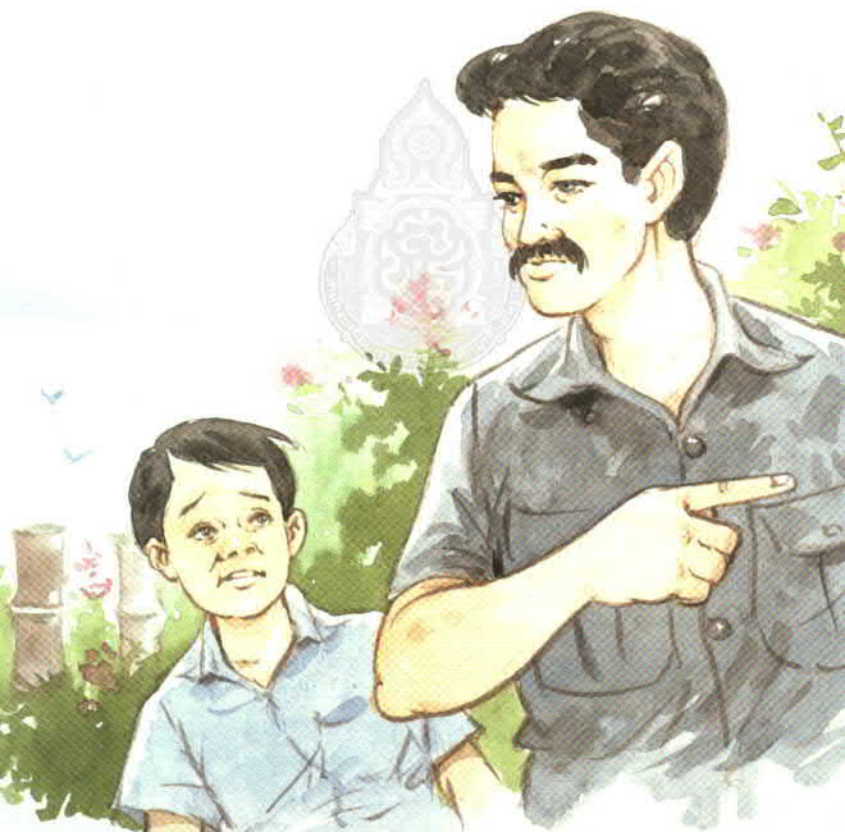

ชายผู้มีท่าทางน่าเกรงขามก้าวเข้ามาในบ้านแล้วเดินตรงเข้าไป โดยมีต้นไผ่ซึ่งปิดประตูลงกลอนเรียบร้อยแล้วเดินตามหลังมาติดๆ เขาอยากจะวิ่งขึ้นไปบอกพ่อให้รู้ล่วงหน้าก่อนว่า ที่พ่อเข้าใจเมื่อครุ่นนี้ไม่ถูกต้อง

แต่ก็เกรงว่าจะเสียมารยาท จึงได้แต่เดินตามไปอย่างเงียบๆ

พอก้าวพ้นบันไดก็ถึงประตู ต้นไผ่รีบเอื้อมมือไปเปิดให้แล้วพูดเบาๆ

“คุณพ่อกำลังรับประทานอาหารอยู่ในครัวครับ”

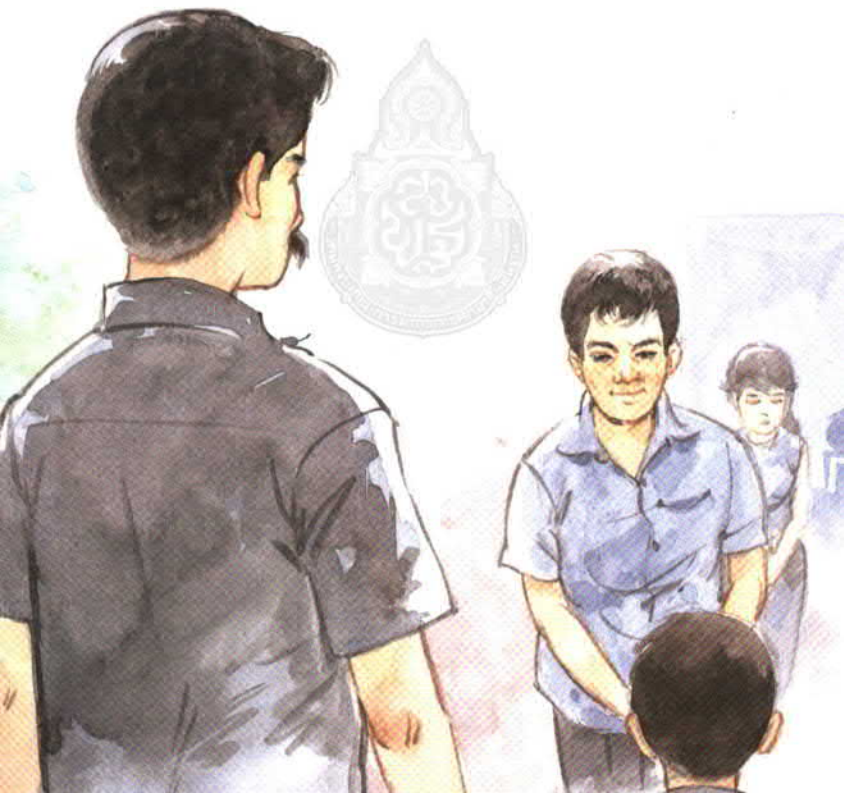

ชายผู้นั้นผองศีรษะ เดินไปทรุดนั่งที่เก้าอี้รับแขก ซึ่งก็เป็นเก้าอี้ไม้ธรรมดา ก่อน
หันไปบอกต้นไผ่

“ไปบอกให้พ่อออกมาพบฉันหน่อย”

“ครับ” ต้นไผ่รับคำ กำลังจะหันกลับไปในห้องครัวก็เห็นพ่อก้าวออกมาก่อน
หัวคิวของพ่อขมวดเข้าหากันด้วยความสงสัย รีบก้าวเข้ามาหาแล้วยกมือไหว้

“ท่านนายอำเภอมีธุระอะไรกับผมหรือครับถึงได้มาด้วยตัวเองอย่างนี้ อันที่จริง
ใช้เด็กมาเรียกผมไปพบท่านก็ได้”

นายอำเภอสายหน้า

“ไม่ได้ เรื่องนี้ฉันต้องมาด้วยตัวเองมันจึงจะถูก” นายอำเภอบอก “ว่าแต่คุณกินข้าวอิ่มแล้วหรือยังล่ะ ไปกินต่อให้เสร็จก่อนก็ได้ ผมจะรอ”

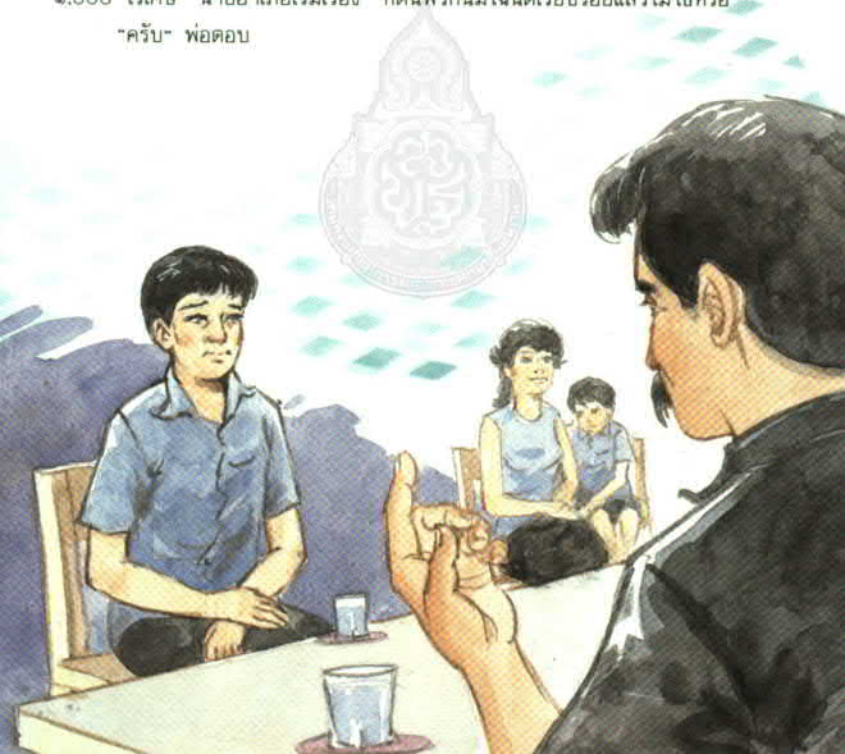
“ไม่หรอกรับ ผมรับประทานอิ่มแล้ว”

“แล้วกรรยากับลูกล่ะ” ท่านหันไปมองทางแม่ที่เดินนอบน้อมมายืนข้างหลังพ่อ แล้วยกมือไหว้ “ถ้าอึดื้อกันแล้วก็นั่งคุยกันหน่อย ทั้งหมดเลยนี้แหละ ไม่นานหรอก”

พ่อเดินไปนั่งตรงข้ามนายอำเภออย่างสงบเสงี่ยม แม่พาตัวต้นไผ่เดินมานั่งอยู่ห่าง ๆ นายอำเภอมองหน้าทุกคนเหมือนต้องการค้นหาอะไรบางอย่างก่อนเอ่ยขึ้น

“ผมมาเรื่องที่ดินของคุณนครเศรษฐี ที่เขาดกหลงซื้อจากชาวบ้านจำนวน ๑.๐๐๐ ไร่เศษ” นายอำเภอเริ่มเรื่อง “ที่ดินพวกนี้มีโฉนดเรียบร้อยแล้วไม่ใช่หรือ”

“ครับ” พ่อตอบ

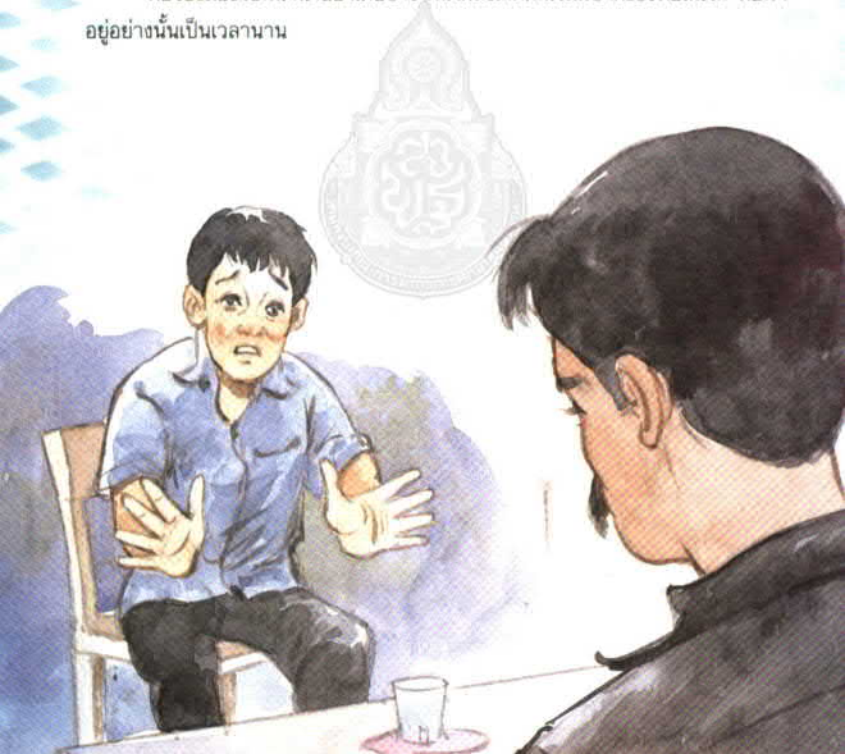
“แล้วมันติดขัดอะไร ทำไมคุณถึงทำตามที่คุณนครเคร่งสฤษดิ์เขาขอร้องไม่ได้”
นายอำเภอมีสีหน้าเคร่งเครียด

“ผมต้องทำทุกอย่างตามลำดับขั้นตอนครับ ก่อนหน้าที่คุณนครเคร่งสฤษดิ์จะ
ยื่นเรื่องเข้ามา มีคนอื่น ๆ ยื่นเรื่องมาก่อนแล้วมากมาย ผมจะต้องให้ความยุติธรรมกับ
คนเหล่านั้นด้วยการทำตามลำดับเรื่องที่ยื่นเข้ามาครับ” พ่อตอบตามความจริง

นายอำเภอจึงมองลึกเข้าไปในดวงตาพ่อ ใบหน้าอันตึงเครียดของท่านทำให้ต้นไผ่
ใจไม่ดี เขาหันไปมองหน้าแม่ซึ่งก็นั่งมองคนทั้งสองด้วยใบหน้าซีดเผือดเช่นเดียวกัน
ครูใหญ่ นายอำเภอ ก็พูดขึ้น

“ถ้าผมขอร้องล่ะ” น้ำเสียงหนักแน่นจริงจัง

พ่อจึงมองใบหน้านายอำเภอบ้าง ต้นไผ่สังเกตเห็นริมฝีปากของพ่อสั่นริก พ่อทำ
อยู่อย่างนั้นเป็นเวลานาน

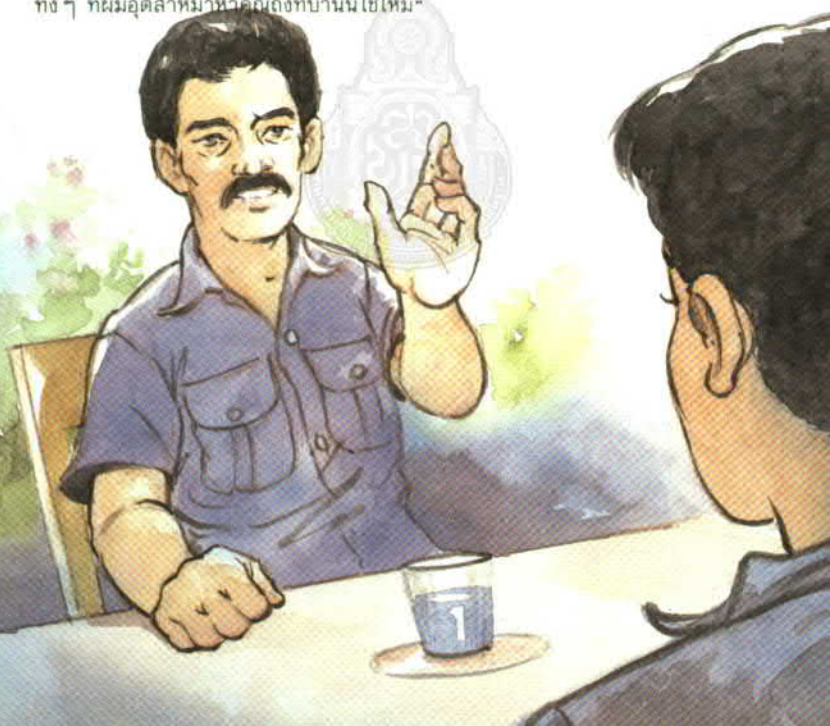

“ผมบอกคุณตรง ๆ วันนี้คุณนครเคร่งเครียดไปพบผมที่ห้องทำงาน แล้วก็เล่าให้ผมฟังว่า เขาได้มาพบคุณแล้ว อธิบายชี้แจงให้คุณฟังถึงผลดีของอำเภอเราที่จะได้รับจากโครงการของเขาแล้ว แต่คุณก็ยังไม่ให้ความร่วมมือ ผมจึงมาพบคุณด้วยตัวเอง เพราะอยากจะรู้ว่า หากเป็นผมละ คุณจะยอมทำตามคำขอร้องนี้ไหม”

พ่อค่อย ๆ ระบายลมหายใจยาว ก่อนพูดเบา ๆ ด้วยท่าทางเศร้าสลด

“ตลอดชีวิตราชการของผม ผมไม่เคยทำอะไรที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องผิดและเลวร้าย โดยเฉพาะการคอร์รัปชัน ไม่ว่าจะเป็นในแบบตามน้ำอย่างที่คุณนครเคร่งเครียดทำหรือทวนน้ำแบบคนอื่น ๆ ผมยอมอยู่อย่างอดอยากยากจนเสียยังจะดีกว่าที่จะให้ลูกของผมเสื่อมความศรัทธาในตัวพ่อของเขา”

“หมายความว่า” เสียงของนายอำเภอกังวานก้อง “คุณยืนยันความตั้งใจเดิมของคุณทั้ง ๆ ที่ผมอุตส่าห์มาหวนถวิลถึงที่บ้านนี้ใช่ไหม”

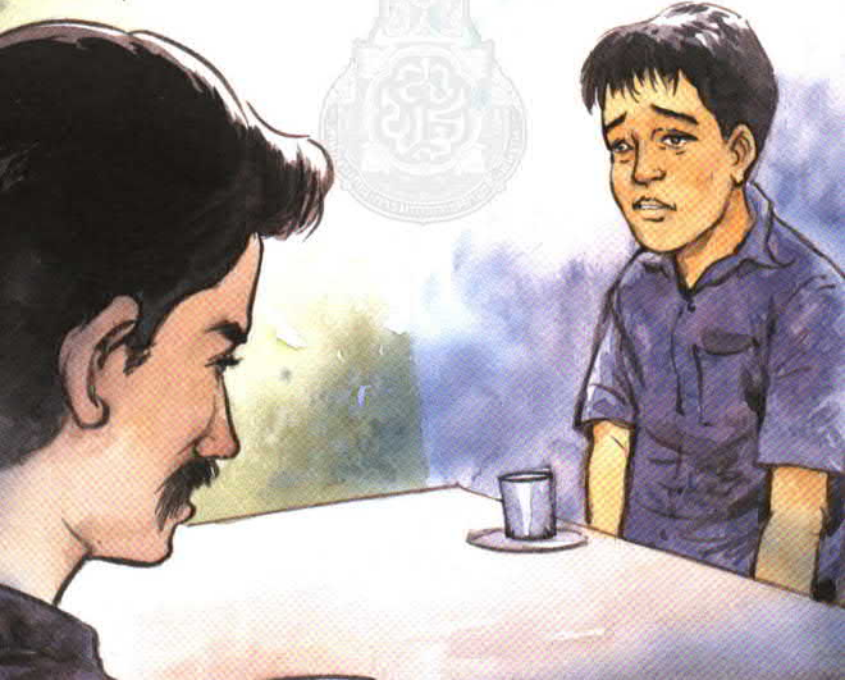

“ผมเสียใจครับ” พ่อตอบ “ไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น ผมยินดีรับ แต่ผมทำอย่างที่คุณนครเคร่งสฤษดิ์ต้องการไม่ได้ ซึ่งอาจจะเป็นการขัดใจท่านซึ่งผมเชื่อว่า ชายผู้นั้นคงทำกับท่านไม่แตกต่างไปกว่าทำกับผม”

“ใช่” นายอำเภอผดุงศีระ “เขายังบอกด้วยว่า เขายินดีเพิ่มยอดให้คุณอีกหากคุณเอ่ยปากเรียกร้องมา โดยบอกผ่านผมก็ได้” นายอำเภอหยุดพูดจ้องมองหน้าพ่อหนึ่ง “หรือจะให้เขามาพบคุณด้วยตัวเองอีกครั้ง เขาก็ยินดีทำตาม”

ใบหน้าของพ่อเศร้าสลดมากยิ่งขึ้น ต้นไม้เห็นรอยแดงช้ำปรากฏขึ้นในดวงตาอันเต็มไปด้วยประกายร้าวรานของพ่อที่มองไปยังนายอำเภอ

“ผมเสียใจมากเรื่องนักธุรกิจคนนั้นที่มองผมผิด ๆ แต่ผมกลับเสียใจยิ่งกว่าเมื่อรู้ว่าท่านก็เป็นข้าราชการอย่างที่ผมรังเกียจนั้นด้วย ถ้าคนระดับท่านยังยอมให้เงินมามีอำนาจเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง ประชาชนและประเทศชาติจะเจริญรุ่งเรืองและสงบสุขได้อย่างไร”

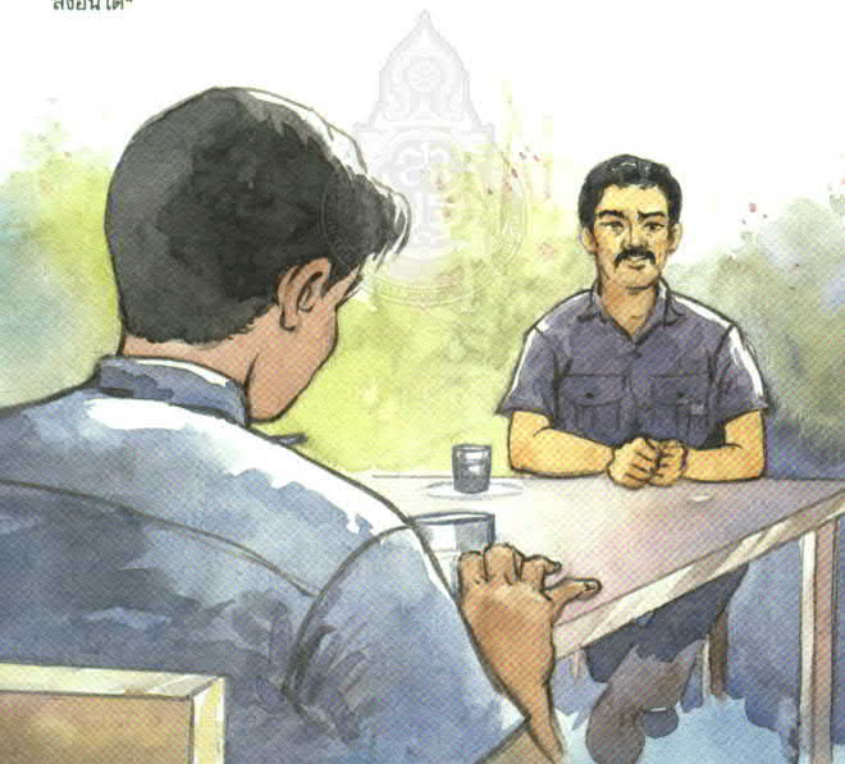
“หมายความว่า” เสียงของนายอำเภอตั้งยิ่งขึ้น จนต้นไม้ตกใจ “คุณไม่รับคำขอร้อง
ของผมใช่ไหม อย่าลืมนะว่าผมเป็นนายอำเภอของที่นี่ มีตำแหน่งหน้าที่ใหญ่ที่สุด”

“ครับ” พ่อยืนย่นเสียงเรียบแต่แฝงด้วยความหนักแน่น “เมื่อนายกรัฐมนตรีมาสั่งผม
ให้ทำผิดอย่างนี้ ผมก็ไม่ทำ”

“ชะ ชะ ช่า” นายอำเภอระเบิดเสียงหัวเราะขึ้นมาอย่างไม่มีขลุ่ย พลาญลุกขึ้น
มากอดไหล่พ่อ “ดี คุณเป็นคนดีด้วยเนื้อแท้จริง ๆ”

แม่ และต้นไม้มองหน้ากันด้วยความแปลกใจ พ่อตินายอำเภอหันมาทางคนทั้งสอง
และประกาศว่า

“ฉันขอยืนย่นให้เธอรู้ว่า สามิและพ่อของเธอทั้งสองคนคือเพชรแท้ที่มีค่ายิ่งเหนือ
สิ่งอื่นใด”

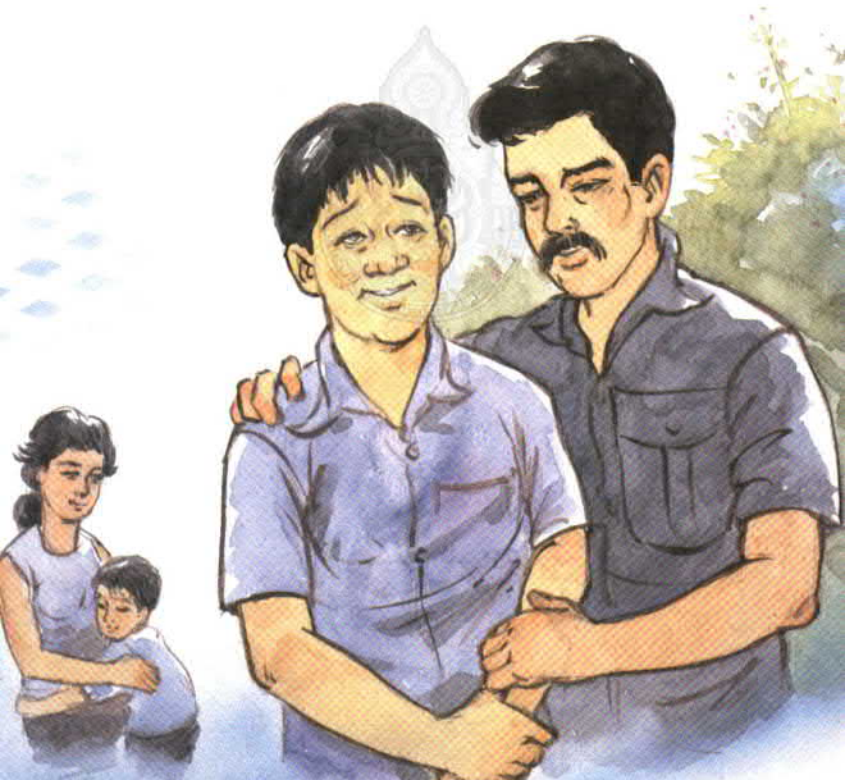

พ่อเงยหน้าขึ้นมองนายอำเภอด้วยความประหลาดใจ นายอำเภอหัวเราะอย่าง
อารมณ์ดี สีหน้าเคร่งเครียดบึงตึงเมื่อครู่หายไปหมดสิ้น ท่านยื่นมือมาให้พ่อ

“ผมขอจับมือกับคนดีของประเทศชาติสักครั้งหนึ่งเถิด ตลอดเวลาที่ผมทำงานมา
ผมหาลูกน้องอย่างนี้มานานเหลือเกิน ลูกน้องที่มีจิตใจเข้มแข็ง อดทนต่อสิ่งชั่วร้ายของเงิน
ได้อย่างมั่นคง จับมือเป็นเกียรติกับผมสักครั้งเถอะครับ”

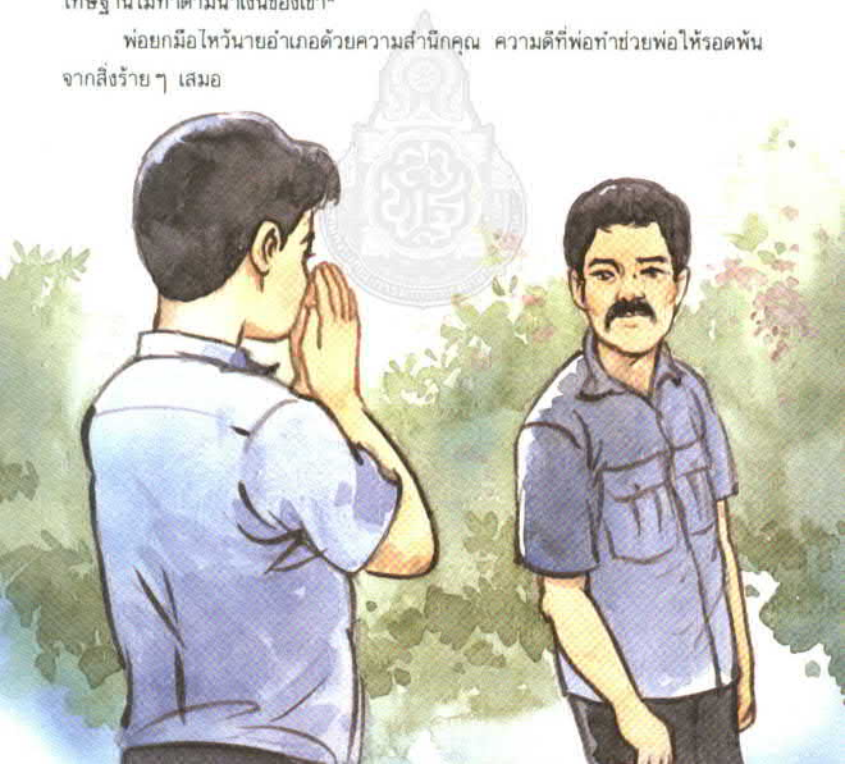
พ่อค่อย ๆ ยื่นมือไปสัมผัสมือนายอำเภออย่างเขิน ๆ

แต่นายอำเภอจับมือพ่อบีบแน่นด้วยรอยยิ้ม มือข้างหนึ่งสอดไหล่พ่อไว้อย่าง
สนิทสนม ท่านแก้ความสงสัยของทุกคนด้วยน้ำเสียงกังวาน

“เมื่อตอนกลางวัน นักธุรกิจคนนั้นเข้าพบผมแล้วพยายามจะยัดเงินใส่มือผมเพื่อให้ช่วยสั่งคุณเร่งเรื่องของเขาให้เร็วที่สุด คุณรู้ไหมเพราะอะไร ไม่ใช่เพราะต้องการเอาเปรียบคนอื่น ๆ เท่านั้น แต่เพราะดอกเบียร์มันทำให้เขาเข้าไม่ได้ แต่ผมไม่รับและไล่เขาออกมา รู้สึกโกรธมากที่ถูกสบประมาทว่าเป็นข้าราชการคอร์รัปชัน แต่พยายามคิดว่าถ้าไม่มีคนอย่างนี้ให้เขาทำ เขาคงไม่กล้า เลยอยากจะมาพิสูจน์กับคุณอีกครั้งด้วยตัวผมเองว่า ที่คุณไม่ยอมรับข้อเสนอของเขานั้นเป็นเพราะความจริงใจหรือต้องการได้ค่าตัวเพิ่มขึ้นอีก” นายอำเภอยิ้มให้แม่และต้นไผ่ ก่อนก้มลงมองหน้าพ่อที่พ่อจะเข้าใจอะไรขึ้นมาแล้ว “คุณรู้ไหมคนพวกนี้ร้ายขนาดไหน ไม่เพียงแต่ต้องการให้ผมบิบบังคับคุณให้ทำตามที่เขาต้องการเท่านั้น เขายังให้ผมเล่นงานคุณหลังจากเสร็จธุระของเขาแล้วด้วยโทษฐานไม่ทำตามน้ำเงินของเขา”

พ่อยกมือไหว้นายอำเภอด้วยความสำนึกคุณ ความดีที่พ่อทำช่วยพ่อให้รอดพ้นจากสิ่งร้าย ๆ เสมอ

“ขอบพระคุณท่านที่ให้ความกรุณาผมครับ”

“ผมก็ต้องขอบคุณคุณที่ให้ความกรุณาแก่ประเทศชาติและข้าราชการดี ๆ ทุกคน เขาจะรู้ว่า ข้าราชการที่ยอมเป็นเหยื่อของน้ำเงินเขานั้นมีเพียงจำนวนน้อยนิดเท่านั้น และที่สำคัญที่สุดถ้าเขามาเจอคุณอย่างคุณอย่างผมมาก ๆ เขาจะได้เข็ดและเลิกทำอย่างนี้ เสียที”

นายอำเภอลุกขึ้นยืน หันมาทางแม่และต้นไผ่

“ผมขอยืนยันอีกครั้งว่า สามิและพ่อของเธอทั้งสองเป็นคนดีด้วยเนื้อแท้จริง ๆ และตราบใดที่ผมยังเป็นนายอำเภออยู่ที่นี้ ผมจะส่งเสริมให้เขาได้พบกับความเจริญรุ่งเรืองอย่างที่สุด” นายอำเภอก็ลงบอกพ่อ “ขอบใจมาก ขอบใจที่สุด ผมรบกวนเวลาคุณเท่านี้แหละ”

พูดจบนายอำเภอก็ก้าวเดินกลับออกไป โดยมีพ่อ แม่และต้นไผ่เดินมาส่งท่านถึงประตูรั้ว

พ่อกอดแม่และต้นไผ่เอาไว้แน่น น้ำเสียงของพ่อสั่นด้วยความปลาบปลื้มใจ

“ผลของความดีที่เราทำตอบสนองเราแล้ว เห็นไหมลูก สิ่งที่เราได้รับในวันนี้มีค่ามากกว่าเงินมากมายแค่ไหน การที่มีใครสักคนมายกย่องว่าเราเป็นคนดีนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ย่ำยากหรอก”

“ฉันภูมิใจในตัวคุณมากเลยคะ” แม่บอกด้วยรอยยิ้ม

“ผมก็ศรัทธาพ่อมากที่สุดในโลกเลยครับ” ต้นไผ่บอกออกมาจากใจจริง พ่อยิ้มให้แม่และลูกชาย ก่อนพูดน้ำเสียงปนหัวเราะ

“ท่านทำดีเดินไปหมด... ไปเราไปกินข้าวต่อกันดีกว่า”

พ่อกอดแม่และต้นไม้เดินกลับเข้าไปในบ้านไม้หลังเล็ก ๆ ที่ได้มาด้วยหยาดเหงื่อ
อันบริสุทธิ์ของพ่อด้วยหัวใจที่เบิกบานพองคับอก
ต้นไม้จะจดจำวันนี้ไปชั่วชีวิต

คณะกรรมการอำนวยการจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ ชุด กินตามน้ำ
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

๑. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายโกวิท วรพิพัฒน์)	ประธานคณะกรรมการ
๒. อธิบดีกรมวิชาการ	รองประธานคณะกรรมการ
๓. พระเมธีธรรมาภรณ์	กรรมการ
๔. ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ป.
(นางสาวดวงพร รุจิเรข)	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ	กรรมการ
๖. นายวินัย รอดจ่าย	กรรมการและเลขานุการ
๗. นางบุญสม น้ำเจริญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เขียน

นายมานพ ถนอมศรี

ผู้ตรวจ

พระเมธีธรรมาภรณ์

นางสาวดวงพร รุจิเรข

นายวินัย รอดจ่าย

นางบุญสม น้ำเจริญ

บรรณาธิการ

นายวินัย รอดจ่าย

ผู้ออกแบบ-จัดทำรูปเล่ม

นางสาวสละ กำทรัพย์

ผู้วาดภาพประกอบ

นายอัศวิน อรุณแสง

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดกิตติคุณตามน้ำ เรื่อง บำเหน็จความดี
สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ - ๖ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้
หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗

(นายสุรรัฐ ศิลปอนันต์)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

